

SVEUČILIŠTE U RIJECI
POMORSKI FAKULTET U RIJECI
51000 Rijeka, Studentska 2
tel: 051 338 411 fax: 051 336 755

Klasa: 602-04/11-01/9
Urbroj: 2170-57-11-01-5

Rijeka, 16. svibnja 2011.

Na temelju članka 29. Statuta Pomorskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci Fakultetsko vijeće na 98. sjednici održanoj 16. svibnja 2011. godine donijelo je jednoglasno sljedeće

O Č I T O V A N J E
na nacрте prijedloga Zakona o sveučilištu,
Zakona o visokom obrazovanju i Zakona o znanosti

OPĆE PRIMJEDBE

Osnovna primjedba na nacрте Zakona o sveučilištu, Zakona o visokom obrazovanju i Zakona o znanosti (daljnjem tekstu: Nacrti zakona) jest da su neprimjereno kasno dani na javnu raspravu.

Također, dvojbena je potreba donošenja Nacrta zakona, budući da je to poglavlje pregovora s Europskom unijom već zaključeno.

Posebno se ističe neprihvatljivo postupanje predlagatelja Nacrta zakona koji su rezultat rada političkog tijela ministarstva i povjerenstava čiji su članovi imenovani od strane izvršne vlasti, te nisu prijedlog akademske zajednice.

Nedopustivo je da se Nacrtima zakona potiče rasformiranje i raslojavanje međunarodno etabliranih fakulteta i izvorišnih osnova sveučilišnog udruživanja.

Opće primjedbe na Zakon o znanosti

Definicija znanstvenika kao osobe izabrane na radno mjesto, bez dopuštenja da osoba stekne znanstveno zvanje bez sklapanja ugovora o radu, neprihvatljiva je, diskriminirajuća i demotivirajuća za sve osobe koje se bave znanošću, uspješne su u tome i opravdano očekuju da im se pruži određena satisfakcija i priznanje izborom u znanstveno zvanje i bez zaposlenja na znanstvenom radnom mjestu.

Kada je riječ o znanstvenim pravnim osobama treba izrijeком navesti fakultete i na taj im način pridati odgovarajući značaj kako u obavljanju znanstvenih istraživanja tako i u sveukupnoj ulozi koju oni imaju za razvoj Republike Hrvatske te ih i nadalje upisivati u Upisnik znanstvenih pravnih osoba.

Na fakultetima treba i dalje kreirati i bazirati znanstvena istraživanja i osigurati im adekvatnu autonomiju u tome – pa i financijsku.

Opće primjedbe na Zakon o visokom obrazovanju

Bez obzira što su fakulteti sastavnice sveučilišta, fakultete treba izrijeком definirati i uvrstiti u popis definicija pojmova koji se koriste u tekstu Zakona, kao visoka učilišta.

Strukturu radnih mjesta akademskih nastavnika najbolje će riješiti dobro postavljeni kriteriji za izbor u znanstveno-nastavna radna mjesta, te tada nema potrebe utvrđivanja strukture na način da se formira piramida. Predloženi model posljedično može dovesti do zatvaranja mogućnosti napredovanja, demotiviranosti pa čak do toga da kvalitetniji nastavnici na nižem radnom mjestu ne mogu napredovati i zamijeniti manje

kvalitetne.

Neprihvatljivo je da fakulteti ne mogu biti znanstvene pravne osobe, što je posebno nedopustivo za znanstvene pravne osobe koje pokrivaju izuzetno složeno područje pomorstva.

Opće primjedbe na Zakon o sveučilištu

Pored zajamčene autonomije sveučilišta potrebno je osigurati i dovoljno autonomije prema vodstvu sveučilišta. Sveučilište kao krovna institucija trebala bi u svakom trenutku objedinjavati svoje sastavnice i u dogovoru s njima postizati optimalna rješenja.

Sastavnice sveučilišta, prvenstveno najvažnije sastavnice odnosno fakulteti nisu primjereno adekvatno zastupljeni u upravljanju sveučilištem te dekani fakulteta kao legitimni zastupnici fakulteta i njihovi čelnici nisu niti u jednom upravljačkom ili nadzornom tijelu.

Zakon o sveučilištu dopušta prevelik upliv i značaj osoba izvan sveučilišta u sveučilišnim tijelima i to krnji njegovu autonomiju.

Pitanje (opstanka) pravne osobnosti je najnedefiniraniji dio Zakona i otvara mogućnosti raznih interpretacija i rješenja te će dovesti do sukoba među sastavnicama i neujednačenosti među sveučilištima i to na metropolsko sveučilište i na lokalna sveučilišta.

Zakon o sveučilištima daje prevelike ovlasti rektorima, a pritom ne ograničava broj (uzastopnih) mandata. U korelaciji s načinom izbora rektora stječe se dojam autokratskosti i nezamjenjivosti.

Izbor sveučilišnih tijela na predloženi je način jako centraliziran i neadekvatan, a posebice se zapaža uloga dekana fakulteta koji gube samostalnost i potpuno smisao postajanja, odnosno postaju „komesari“ rektora.

Slijedom navedenog Fakultetsko vijeće donosi slijedeće

ZAKLJUČKE

1. Nacrta Zakona o sveučilištu, Zakona o visokom obrazovanju i Zakona o znanosti (u daljnjem tekstu: Nacrta zakona) sastavljeni su protivno propisima o savjetovanju sa zainteresiranom javnošću i ustaljenim europskim standardima dobrog vladanja.

2. Sveučilišta se u Nacrtu zakona podvrgavaju izravnoj političkoj kontroli, čime se krši Ustavom zajamčena sveučilišna autonomija.

3. Nacrtima zakona, posebice Zakona o sveučilištu, na bitan se način zadire u pravo sveučilišta da samostalno definiraju svoj unutarnji ustroj, čime se također krši Ustavom zajamčena sveučilišna autonomija.

4. Umjesto proklamiranih integrativnih procesa, Nacrta zakona predviđaju radikalnu centralizaciju starih sveučilišta koja su nastala iz uglednih fakulteta, a ne obrnuto.

5. Nacrta zakona u pravilu ne dopuštaju mogućnost da Pomorski fakultet u Rijeci kao fakultet koji je najstariji, danas vodeći i sveukupno veći od svih ostalih pomorskih fakulteta u Republici Hrvatskoj ostane sa pravnom osobnošću i da ostane znanstvena pravna osoba, što u naravi predstavlja ozbiljno narušavanje dosadašnjih postignuća u multidisciplinarnom području pomorstva.

6. Nacrta zakona u slučaju Pomorskog fakulteta u Rijeci negiraju postojeće javne ovlasti u izobrazbi pomoraca i drugim djelatnostima Fakulteta utvrđene međunarodnim pravom (konvencije STCW, SOLAS, MARPOL, ..., itd.) te domaćim pozitivnim propisima Republike Hrvatske.

7. Nacrta zakona predlažu proizvoljan i nesocijalan sustav studentskih participacija koji dovodi u pitanje financijsko funkcioniranje ustanova.

8. Nacrta zakona značajno pogoršavaju radnopravni status zaposlenika na svim razinama.

9. Nacrti zakona ne ostvaruju opći interes, već se pogoduje interesima privatnog kapitala u visokom obrazovanju, te procesu privatizacije visokog školstva s barijerama za studiranje studenata slabijeg imovnog stanja.

10. Zbog svega prethodno navedenog predložene Nacrte zakona u potpunosti treba odbaciti i povući ih iz zakonodavne procedure.

Dekan,

Prof.dr.sc. Serđo Kos, v.r.

Dostaviti:

- 1. Ministarstvu znanosti, obrazovanja i športa RH
N/p Ministra prof.dr.sc. Radovana Fuchsa*
- 2. Sveučilištu u Rijeci
N/p Rektora prof.dr.sc. Pere Lučina*
- 3. Svim sastavnicama Sveučilišta u Rijeci*
- 4. Pravnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu*
- 5. Nezavisnom sindikatu znanosti i visokog obrazovanja
Središnjica u Zagrebu*
- 6. Sindikalnoj podružnici Pomorskog fakulteta u Rijeci*
- 7. Oglasna ploča Fakulteta*
- 8. Web stranice Fakulteta*
- 9. Opća služba*
- 10. Pismohrana*